

PROTOKOLL

Kullamaa, Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi ja Nõva valdade ühinemisläbirääkimine

Aeg ja koht: 04.07.2016, Palivere (U-Studio)

Osalejad: Lääne-Nigula vald (Mikk Lõhmus, Andres Kampmann, Piret Zahkna), Nõva vald (Deiw Rahumägi), Noarootsi vald (Triin Lepp), Kullamaa vald (Jüri Ott, Kersti Lipu, Katrin Viks), Martna vald (Tiiu Aavik, Neeme Suur (Lääne maavanem), EAS-i eksperdid Margus Randma ja Rivo Noorkõiv.

Algus: 10:00

Lõpp: 12:00

Päevakord:

- 1. Koosoleku sissejuhatus ja üldinformatsioon**
- 2. Ühinemisläbirääkimiste senised tulemused. KOV poolsed kokkuvõtted toimunust.**
- 3. Ühinemiseemaliste küsimuste-vastuste seminar**
- 4. Kohapeal kerkinud küsimused, ülesanded järgmiseks korraks, uue kohtumise kokkoleppimine.**

Kinnitati päevakord. Koosoleku juhataja Rivo Noorkõiv.

1. Koosoleku sissejuhatus ja üldinformatsioon

Rivo Noorkõiv tegi koosoleku sissejuhatus. Rivo Noorkõiv rõhutas, et haldusreformiga seatud tähtajad lähenevad kiiresti.

2. Ühinemisläbirääkimiste senised tulemused. KOV poolsed kokkuvõtted toimunust.

Triin Lepp: Vahepealsel ajal kohtuti Lääne-Nigula vallaga. Oluline on, et Noarootsi vallavolikogu ei ole andnud üks-üheseid juhiseid juhtimisstruktuuri osas (asjad on veel arutlusfaasis, kavandatud kohtumine 28.06.2016 jäi ära), mistõttu ei ole volitusi täna laua taga siduvaid lubadusi anda.

Eraldi märkimisväärseid asjaolusid rohkem selles päevakorrapunktis välja ei toodud.

3. Ühinemiseemaliste küsimuste-vastuste arutlus

Mikk Lõhmus tegi ettepaneku käia läbi esmalt need punktid ühendvalla temaatikas, mille osas erimeelsusi ei ole.

Tõdeti, et ollakse üksmeelel järgmistes punktides:

1. Moodustatakse üks valimisringkond.
2. Komisjon on põhimõttel, et igast omavalitsusüksusest oleksid esindajad volikogude komisjonides.
3. Ühendvallas hakkavad olema teeninduskeskused (sisulises mõttes). Teeninduskeskuste nimetuse osas arutelud (näiteks hakkab see tõenäoliselt mõnes piirkonnas olema “osavald”). Seejärel hakati teemasid arutama konkreetsete punktide kaupa:

a). Osavald

Mikk Lõhmus: Lääne-Nigula vald ei sooviks ühendvalla struktuuri sisse ehitatud territoriaalset autonoomiat. Järgnes detailne arutelu osavalla funktsioonide ja toimimise põhimõtteliste võimaluste üle.

Jüri Ott peab oluliseks, et teeninduskeskus hakkaks tingimata olema osavalla nimetusega. Tegemist on Kullamaa vallavolikogu sooviga. Jüri Ott on osavalla teemal kohtunud Mikk Lõhmusega ja Lääne maavanema Neeme Suurega. Jüri Ott selgitas osavalla toimimist, rõhutades juhtimise paindlikkust. Ka tõi Jüri Ott välja, et seadusandlus võimaldab ja toetab osavalla moodustamist (lisandus ka Kersti Lipu vastavasisuline sõnavõtt). Ka on osavaldade kohta mitmeid häid näiteid olemas – näiteks Tallinna linnaosad. Jüri Ott lisas, et osavald ei peaks hakkama hariduse teemaga tegelema, sest haridus vajab tsentraliseeritud juhtimist ehk see on nn. *suure valla* teema. Osavalla funktsioonide täitmiseks peaks nn. *suur vald* andma osavallale oma eelarve. Osavalla materiaalne baas peaks võimaldama seda, et võrreldes tänase autonoomse vallaga ei väheneks uues osavallas elanike heaolu. Osavald hakkaks kureerima näiteks sporditegevust osavalla territooriumil (ka seadusandluses on sporditegevus välja toodud näitena osavalla pädevusest).

Deiw Rahumägi: Kuidas see spordiala ametnik suhtleb *suur valla* ametnikuga?

Jüri Ott: Nagu ikka ametnikud omavahel suhtlevad.

Neeme Suur: Kas kõigi osavalla funktsioonide täitmiseks on 1 täiskohaga inimene?

Jüri Ott: Ei.

Tiiu Aavik: Kui on *Suur vald*, kas siis osavallas on omaette eraldi sotsiaalhoolekanne?

Jüri Ott: kõik toimuks ju seaduses lubatud piirides – kui seadus selle võimaluse ette näeb, siis ei peaks Kullamaa sellist soovi kritiseerima. Tõsi, osavallas oleks iseotsustamist rohkem kui teistes endistes valla osades, kuid ega see ei võtaks ju ülejäänud vallalt võimalusi vähemaks.

Deiw Rahumägi: Osavalla juht saab vallavalitsusse, aga teiste endiste vallaosade esindajad ei saa. See on ju ebavõrdne.

Andres Kampmann: Peaks ikka olema, et kui on üks omavalitsus, siis ka kõigile ühesugused reeglid. Ehk eesmärk peaks olema, et kõik piirkonnad oleksid võrdselt tugevad.

Jüri Ott: Mina ei ole tulnud teie mängumaale. Teie tahate teeninduskeskuseid, meie osavalda.

Jüri Ott: osavalla materiaalne olukord (eelarveline baas) ei tohiks väheneda, va muidugi selles osas, mille ulatuses funktsioonid ära lähevad, seevõrra eelarve peaks siis vähenema.

Andres Kampmann: Mis teha aga siis, kui üldised makromajanduslikud näitajad halvenevad või ühendvalla sees eelarve tulud peaksid muutuma. Miks meie ülejäänud siis peaksime garanteerima Kullamaale endise rahalise olukorra jätkumise? Ja kui ei pea, siis kuidas saab ühendvalla sees mõõta/fikseerida detailsemalt piirkondade kaupa tulubaasi muutumist?

Margus Randma lisas, et ta uurib Rahandusministeeriumist, kui suure piirkondliku täpsusega on võimalik välja tuua tulumakasu-tulu kohalikule omavalistusele.

Tiiu Aavik: Kui osavallas on inimene, kes teenindab tervet valda, siis kellele ta allub? Kas näiteks osavalla juht saab vallandada tervet valda teenindava töötaja.

Jüri Ott: Osavalla töötajad alluvad osavalla vanemale.

Rivo Noorkõiv: Antud juhul taotleb Kullamaa vald osavalla staatusega selliseid õigusi, mida seadus lubab. Ehk Kullamaa vald tuli välja oma huvidega. Seega osavalla staatuse soovi ei tohiks otseselt kritiseerida, vaid see on läbirääkimiste teema. Mida argumenteeritumalt seda tehakse, seda konstruktiivsem on arutelu, et missugune see osavald realselt olema hakkaks. Läbirääkijatel on õigus Kullamaa valla soovitud osavallaga nõustuda või mitte.

Tiiu Aavik lisas, et teistel valdadel oleks enda volikogudes väga raske põhjendada, miks näiteks Kullamaal (ja Noarootsis) hakkaks olema osavald, ent teistes piirkondades mitte.

b). Investeeringud

Margus Randma: Martna vald, kes tegi „kodutöö“ (investeeringute jaotuse 250 000 euro ulatuses) ära laitmatult.

Katrin Viks andis Kullamaa valla poolt ülevaate investeeringutest kohapeal: teedehitus 100 000 eurot ja kooli renoveerimine (soojustamine) 150 000 eurot.

Deiw Rahumägi selgitas, et Nõva vallavolikogu on demokraatlik ja sooviti panna investeeringute jaotus (250 000 ulatuses) rahvahääletusele. Siiski hiljem sellisest protseduurist loobuti ja Nõva vald saadab vajalikud andmed kolmapäevaks.

Triin Lepp: Õpilaskodu laiendamine (omafinantseering), mis tõenäoliselt on kokku 250 000 eurot.

Lääne-Nigula vald täpsustab saadetud andmeid.

Otsustati, et lisaks investeeringutele, mille otseseks allikaks on ühinemistoetus, toob iga vald välja ka need investeeringud, mis omavalitsuse piirkonna arengut silmas pidades on vaja kindlasti ellu viia peale ühinemist.. Nende andmete esitamise tähtajaks lepiti kokku 14.07.2016.

c). Volikogu suuruse kokkuleppimine (eeldusel, et ühendvalla elanike arv hakkab olema vähemalt 7 500 elanikku).

Valdade poolt tehti järgmised ettepanekud: Lääne-Nigula: 25 volikogu liiget, Kullamaa vald: 25 volikogu liiget, Noarootsi vald: 25 volikogu liiget, Nõva vald: 25 volikogu liiget, Martna vald: 25 volikogu liiget (alguses pakkus Tiiu Aavik välja 23, aga hiljem nõustus 25 liikmega.

Otsustati: määratleda volikogu liikmete arvuks 25.

d). Nimi

Vastavalt volikogudes arutatud uue valla nime variantidele, pakuti valdade poolt välja järgmised nimed:

Martna: Lääne-Eesti vald; Lääne vald

Kullamaa: Lääne-Nigula (lisati, et osavald jääb planeeritult kandma nime Kullamaa)“

Noarootsi: Lääne-Nigula

Nõva: Soontaga

Otsustati: ühinemislepingu projekti läheb Lääne-Nigula vald..

4. Kohapeal algatatud küsimused, ülesanded järgmiseks korraks, uue kohtumise kokkoleppimine.

Rivo saadab hiljemalt 14.06.2016 ühinemislepingu täiendatud tööversiooni.

Järgmisel koosolekul jätkatakse juhtimisstruktuuri arutelu. Selle tarvis toimuvad läbirääkijate vaherkonsultatsioonid, mille aja lepivad osapooled omavahel.

Deiw Rahumägi märkis, et Nõva vallal ei ole Paldiski poolt ühinemislepingu projekti, kuid väidetavalt pidi olema tööversioon juba valmis. Plaanitakse selliselt, et Nõva volikogule läheb korraga arutlusele nii uue Lääne-Nigula valla kui Harjumaa poolse ühinemislepingu projekt.

Triin Lepp avaldas soovi, et Noarootsi vald kohtub Lääne-Nigula vallaga eraviisiliselt, et arutada osavalla teemat. Selle peale avaldas Deiw Rahumägi, et Nõva vald soovib arutelu osaleda. Rivo Noorkõiv tuletas meelde, et ühinemisläbirääkimised on võrdsetel alustel ja juhtrühm on kõikideks dialoogideks kõige õigem koht.

Tiiu Aavik: Haapsalu ei ole teada andnud, millal arutatakse Ridala valla ühinemissetepanekut. Seega ei ole Martnal konkreetsemat infot Ridala-Haapsalu suunal ühinemise osas.

Tõstatati küsimus, kuidas enne ühinemist laenusid võtta. Teatavasti peavad osapooled andma iga ühinemiskiirkonna valla soovile võtta laenu (vahemikus ühinemislepingu kinnitamisest kuni oktoober, 2017) nõusoleku. Tiiu Aavik püstitas küsimuse, kas ei oleks kergem seda lahendada selliselt, et laenuvajadus fikseerida juba ühinemislepingus. See lepingu punkt vajab veel arutamist.

Järgmiste volikogude kuupäevad: 18.08 Lääne-Nigula vald; 26.08 Nõva vald; 9.09 Kullamaa vald; Martna valla volikogu on septembri alguses ja Noarootsi vallal on istung 29.08.

Järgmine koosolek on 18.07 Kullamaal kell 10:00.

Protokollija: Margus Randma (MTÜ Revident)